

שו"ת ב"ק י"ט: כ'.

משנה

- א. ש. כיצד השן מועדת לאכול את הראוי לה, הבהמה מועדת לאכול פירות וירקות. מדוע נכתב פעמיים?
 ת. "השן מועדת" מדובר בשן דחנה וקמ"ל שאף שכתוב בתורה "ושלח את בעירה" שהוא בהמתו, גם חיה בכלל בהמה, ואח"כ זה שן דבהמה.
- ב. ש. אכלה כסות או כלים – מה הדין? ולמה?
 ת. חצי נזק שהוא תולדה דקרן.
- ג. ש. היכן שן חייבת? ומנין?
 ת. בחצר הניזק שכתוב: "וביער בשדה אחר".
- ד. ש. מה דין שן ברה"ר?
 ת. פטורה ממה שהזיקה ומשלמת מה שנהנית – מה שהבעלים חסך מארוחתה – בגמ' יתבאר!
- ה. ש. הבא דוגמאות לרה"ר ורה"י?
 ת. מתוך הרחבה ופתח החנות הוא רה"ר, ואילו תוך החנות וצידי הרחבה הוא רה"י.

גמרא

- א. ש. מהו החידוש בגמ' בדין שן? תן דוגמאות!
 ת. שאפילו אכלה מאכלים ע"י הדחק כגון, חתול שאכל תמרים וחמור שאכל דגים, משלם נ"ש כדין שן.
- ב. ש. חמור שלעס סל שהיה בו לחם והזיק הסל ואכל הלחם – כמה משלם? ולמה? ומתי?
 ת. על הלחם נ"ש מדין שן, ואילו על הסל תלוי, אם לעס קודם את הסל כדי להגיע ללחם, משלם אף על הסל נ"ש מדין שן, ואם קודם אכל הלחם ואח"כ פילס את הסל הוא משונה וחייב על הסל ח"נ מדין קרן.
- ג. ש. בהמה וחיה – מי רגיל בלחם ולמי משונה?
 ת. בהמה רגילות, וחיה – לפי תי' א' בגמרא הוא משונה, ולפי תי' ב' בגמרא שמדובר בבהמה ובפתורא – יתכן וחיה דרכה בפת.
- ד. ש. חיה אכלה בשר כמה תשלם? ומתי?
 ת. נ"ש מדין שן, חוץ מבשר צלוי או צבי שאין דרכו בבשר, ישלם ח"נ מדין קרן משונה.
- ה. ש. בהמה אכלה בשר, כמה תשלם? ומתי?
 ת. נ"ש. חוץ מבשר שעל השולחן שהוא משונה וח"נ מדין קרן.
- ו. ש. מה הסיפור ההוא ברחא? ומה פסק רבא? ולמה?
 ת. עז ראה לפת על החבית, טיפס ועלה, אכל הלפת ושבר החבית. חייב נ"ש גם על הלפת וגם על החבית, כיון שדרכו לאכול לפת גם דרכו לטפס על החבית בשביל זה.
- ז. ש. בהמה אכלה פירות מע"ג חברתה, מתי תשלם ח"נ? ומתי פטור? ומתי נ"ש?
 ת. בחצר הניזק – נ"ש, ברה"ר – אם קופצים ח"נ מדין קרן משונה. ואם בלי לקפוץ – לפי ר' אושעיא פטור מדין שן ברה"ר, ולאילפא הוא חצר הניזק ומשלם נ"ש.
- ח. ש. אכלה כסות או כלים ברה"ר, כמה משלם?
 ת. לרב – פטור, כי אדם שהניח כסות או כלים ברה"ר הוא שינוי, והבהמה שאכלה הוא כבר שינוי ע"ג שינוי ופטור. לשמואל – חייבת ח"נ מדין קרן משונה.
- ט. ש. הבא ב' דוגמאות של הגמ' ששינוי ע"ג שינוי פטור? ומה החידוש בשניהם? (תוס')
 ת. לרב – באכלה כסות וכלים. לר"ל – בב' פרות שבעטה מהלכת ברבוצה פטורה. החידוש בכסות ובכלים הוא, שזה נקרא שינוי להניח כסות וכלים ברה"ר. והחידוש בב' פרות שרק כשבעטה רבוצה במהלכת חייבת, אבל אם הלכה המהלכת על הרבוצה והזוקה בה, פטור בעל הרבוצה, שהיה למהלכת ללכת בצד אחר.
- י. ש. מה דעת רי"ח בכסות וכלים ובב' פרות? ולמה?
 ת. 1. בכסות ובכלים חייבת דאין זה שינוי על גבי שינוי, דאין זה משונה להניח כסות או כלים ברה"ר. 2. בב' פרות שבעטה מהלכת ברבוצה פטורה דהוא אכן שינוי על גבי שינוי.
- יא. ש. שן ברה"ר פטורה ממה שהזיקה וחייבת כמו שנהנית – כמה זה?

ת. רבה – אם אכלה שעורים, משערים ארוחתה בקש ותבן שזה מה שהיה מאכילה, לרבה – שווי 2 שלישי מהשעורים שאכלה, שבעד כזה מחיר היה מוכן להאכילה שעורים ואפילו אם הוא עצמו לא היה מאכילה בכך, כיון שאנשים אחרים מוכנים לכך.
(רשי"י)